

Skupština Nezavisnog udruženja novinara Srbije

Izveštaj o radu Centra za istraživačko novinarstvo Srbije u periodu april 2019. - novembar 2020.

Centar za istraživačko novinarstvo Srbije je u ovom izveštajnom periodu proizveo 41 istraživačku priču. U skladu sa strateškim opredeljenjem povećanja vidljivosti, CINS je odlučio da uvede i kraće ekskluzivne sadržaje, za koje je potrebno manje vremena, pa je u ovom periodu proizveo i 163 takve priče. Proizveli smo i više od 150 različitih vizuelinih i interaktivnih pratećih sadržaja. U ovom periodu postavljen je i novi veb sajt. Epidemija korona virusa stavila je CINS, kao i svaku medijsku organizaciju, na veliki test. Novinarke i novinari CINS-a su, bez odlaganja ili zanemarivanja tekućih projekata (u tom trenutku čak 9), stvorili fejsbuk stranicu sa najvažnijim podacima i tekstovima o epidemiji u Srbiji i svetu i bez izuzetka radili koliko god je bilo potrebno, na šta je rukovodstvo CINS-a izuzetno ponosno. U ovom periodu, posebno smo ponosni na nekoliko priča o direktnim problemima građana, koje su rezultirale reakcijom nadležnih i popravljanjem situacije. Pacijenti za dijalizu, roditelji dece sa autizmom i medicinski radnici su, kao posledica naših priča, dobili bolje uslove za život i rad u vanrednom stanju.

Naša škola novinarstva, kao i najviši profesionalni standardi u radu proizveli su još jednu vrhunsku mladu novinarku. Jovana Tomić je dobitnica nagrade "Marina Kovačev" za najbolju mladu novinarku u Srbiji u 2020. Ovu godinu završavamo, na žalost, praćeni novim pretnjama i pritiscima. Osoba koja je pretila glavnoj i odgovornoj urednici CINS-a, Milici Šarić, uhapšena je i saslušana u tužilaštvu upravo tokom ovog meseca. Kao što je već poznato, CINS i direktor Branko Čečen su se lično našli i na listi na istraživanje pranja novca i finansiranja terorizma, koju je sačinila Uprava za sprečavanje pranja novca Ministarstva finansija. Ovaj besmisleni pravni pritisak na organizaciju čije finansiranje je otvoreno i javno, može da omete naše finansiranje, putovanje naših novinarki i menadžmenta u inostranstvo i druge aktivnosti koje tek treba da utvrdimo. Ni Uprava ni banke ne odgovaraju na naše upite o tome da li istraga još traje i kada će biti završena. CINS je zabeležio još nekoliko pretnji i pritisaka, a sve su se odigrale na društvenim mrežama i preko internetskih servisa za komunikaciju.

U izveštajnom periodu naše najvažnije teme odnosile su se na zagađenje vazduha, situaciju u osnovnim školama, javnim funkcionerima, pravosuđem, parlamentom, regulaciju medija (REM), finansiranje stranaka i izbornih kampanja i korona virusom i pratećim događajima. Interaktivna mapa sa brojem respiratora po bolnicama u Srbiji koju smo sačinili od zvaničnih podataka Instituta Batut u sred vanrednih mera, kada su najviši državni funkcioneri proglasili te podatke za državnu tajnu, jedan je od primera načina na koji smo pokušali da informišemo sugrađane o najvažnijim okolnostima za njihovo zdravlje i egzistenciju.

U isto vreme, CINS je u teškim uslovima sproveo i trening mladih novinarki i novinara na teme iz oblasti zaštite životne sredine, u saradnji sa ovdašnjim ogrankom svetske organizacije World Wildlife Fund.

U izveštajnom periodu, CINS je formirao poziciju za građenje zajednice korisnika naših digitalnih platformi, i u procesu je uvođenja e-paymet sistema na svoj sajt, kako bi ponudio građanima opciju malih donacija organizaciji. Ne očekujemo veliki finansijski priliv, ali po svim istraživanjima ovakav pristup zajednici korisnika povećava vidljivost i poverenje broja korisnika. Sredstva za mini-kampanju promocije individualnih donacija građanima očekujemo u januaru sledeće godine, kada ćemo i aktivirati ovaj sistem.

Vidljivost/doseg

U izveštajnom periodu smo (prema mernom instrumentu Piwik) imali 9.989.592 pregleda stranica i 2.705.230 poseta. Prosečno trajanje posete sajtu u ovom periodu je 4:04 minuta, što je veoma dugo za internet i znači da naši korisnici zaista i čitaju sadržaj.

Broj pregleda stranica rastao je od maja 2019. do marta 2020. kada smo za mesec dana imali više od milion otvorenih sadržaja na sajtu.

Prošle godine u proseku smo imali oko 355.000 pregleda mesečno, dok je ove godine taj broj 643.000.

Na Facebook-u smo u periodu maj-novembar dobili oko 7.500 pratilaca, a na Tviteru više od 10.000. Na Instagramu smo takođe proširili publiku pa smo u odnosu na maj 2019. krajem novembra imali oko 2.500 pratilaca više. Ako saberemo, ukupno je 20.000 pratilaca više na ove tri mreže krajem novembra u odnosu na početak maja ove godine.

Naši postovi na Facebook-u imali su u tom periodu ukupan reach od 12,2 miliona. Dok su tvitovi imali 9,8 miliona impresija ("impressions").

Prosečan mesečni Facebook reach u 2019. bio je 363.654, dok je u 2020. - 838.079.

U 2019. smo imali u proseku 349.000 impresija mesečno, dok u 2020. imamo 636.000.

Projekti

projekti iz 2018 završeni u 2019

Donator: Sweden via Belgrade Open School

Projekat: Institutional support

Trajanje: 16.11. 2018 – 15.9.2019

Iznos: 149,930 SEK

Donator: Open Society Foundation Serbia
Projekat: Discreet Discrimination: Investigating Less Visible State Influences on Media
Trajanje: 1.7.2018 – 30.4.2019
Iznos: 1,896,000 RSD

Donator: EU Delegation to Serbia: Civil Society Facility Programme
Projekat: prEUgovor Policy Watch: Monitoring Reforms in Chapters 23 and 24
Trajanje: 1.1.2017 – 31.12.2019
Iznos: 14.840 EUR

Donator: Internews Balkans (U.S. Dept. of State)
Projekat: Strengthening Independent Media in the Europe and Euroasia / National packages producers
Trajanje: 01.05.2019 – 31.05.2020
Iznos: 10,000 USD

dobijeni projekti u 2019

Donator: Sweden via Belgrade Open School
Projekat: Institutional support
Trajanje: 01.12. 2019 – 30.09.2020
Iznos: 239,525 SEK

Donator: Internews Balkans (USAID)
Projekat: BMAP / Engaging Content Grant
Trajanje: 01.11.2019 – 31.09.2020
Iznos: 19,531 USD

Donator: Embassy of the Kingdom of the Netherlands (MATRA Programme)
Projekat: Opening the Hidden Strongbox of Democracy
Trajanje: October 2019 – September 2020
Iznos: 29,965 EUR

Donator: Internews Balkans (U.S. Dept. of State)
Projekat: Strengthening Independent Media in the Europe and Euroasia / Neighbors
Trajanje: 01.09.2019 – 31.12.2019
Iznos: 6,886 USD

Donator: European Climate Foundation
Projekat: Investigating Energy Sector in Serbia
Trajanje: 1.8.2019 – 31.7.2020
Iznos: 10,000 EUR

Donator: UNDP Serbia
Projekat: Open Data Week – CINS Panel presenting its open data project

Trajanje: April 6, 2019
Iznos: 248,810 RSD

Donator: Journalism Development Network (JDN)
Projekat: General support
Trajanje: 2019
Iznos: 23,343 USD

Donator: Journalism Development Network (JDN)
Projekat: General support
Trajanje: 15.04.2019 – 30.06.2019
Iznos: 15,295 USD

Donator: Internews Balkans (USAID)
Projekat: CRMA / Investigating Energy Sector
Trajanje: 01.04.2019 – 31.03.2021
Iznos: 24,999 USD

Donator: Rockefeller Brothers Fund
Projekat: General support
Trajanje: March 2019 – March 2021
Iznos: 80,000 USD

Donator: World Wildlife Fund (WWF) Adria
Projekat: Production of an investigative story on small hydro-electric plants
Trajanje: January – April 2019
Iznos: 4,680 EUR

Projekti sa kojima smo aplicirali i čekamo odgovor

Donator: Sweden via Belgrade Open School
Projekat: Programmatic support
Trajanje: 01.12. 2020 – 31.11.2021
Iznos: 360,000 SEK

Donator: BTD
Projekat: Taking Investigative Journalism to New Audiences: TV, Podcasts, Stories
Trajanje: 01.12. 2020 – 31.11.2021
Iznos: 126,800 EUR

Donator: Rockefeller Brothers Fund
Projekat: General support
Trajanje: April 2021 – March 2023

Iznos: 60,000 USD

Donator: IREX

Projekat: Launching e-payment / individual donations for CINS

Trajanje: 5 months (ne znamo kad ce poceti ali ce biti izveden u 2021)

Iznos: 9,970 USD

Donator: UNDP

Lead applicant: Internet Society of Serbia

Projekat: Cist vazduh za svako dete / Clean air for every child

Trajanje: January 2021 – May 2022

Iznos: 4,300 USD

Ocena finansijske situacije

CINS je finansijski bezbedan i stabilan i sredstva za rad su obezbeđena za godinu dana unapred. Porast finansiranja nije neočekivan zbog umanjene aktivnosti prikupljanja sredstava u prethodnom periodu i može se porediti samo sa ranijim periodima. I u odnosu na te periode, zabeležen je rast od između 15% i 20% (u zavisnosti od kursa valuta u kojima su donacije dobijene i inflacije domaće valute). Niko ne može da predvidi kako će se kretati iznosi međunarodne pomoći zemalja čije agencije su najveći donatori u Srbiji (zbog ekonomske krize koju je pandemija već izazvala) i to ostaje da se vidi. Menadžment je zadovoljan činjenicom da će zahvaljujući uspešnom prikupljanju sredstava u izveštajnom periodu imati godinu dana vremena da se bori za buduća finansijska sredstva.

Aktivnosti u civilnom sektoru i međunarodne aktivnosti

Centar je nastavio svoje aktivnosti unutar koalicije “prEUgovor”, Nacionalnog konventa za EU (radna grupa za poglavlje 24), kao i na pomoći organizacijama civilnog društva u Srbiji i regionu na aktivnostima povezanim sa pridruženjem EU. Koalicija “prEUgovor” ima dva aktivna projekta u okviru kojih CINS doprinosi istraživačkim pričama (alternativni izveštaj o napretku u poglavljima 23 i 24) i učešćem u promotivnim i edukativnim aktivnostima koalicije. Aktivnosti koalicije su smanjene zbog epidemije, ali se nastavljaju.

Edukacija

Predstavnici CINS-a su, pored treninga koji je organizacija izvela samostalno, bili treneri na 12 projekata profesionalne edukacije za novinare i dva za aktiviste, srednjoškolce i studente. Naše trenere slušalo je više od 230 polaznika različitih edukativnih projekata. Naše znanje prenosimo i građanskim trenerima koji već drže treninge građanima iz oblasti medijske pismenosti.

Pravni pritisak

U izveštajnom periodu nije bilo tužbi, dve pretnje tužbama se nisu ostvarile, ali novinarke i novinari nailaze na sve veći i veći broj kršenja zakona od strane javnih funkcionera i službenika u državnim organima, zbog čega je održano savetovanje sa našim pravnim zastupnicima.

Strategija i planiranje

Vrlo je teško prilagoditi postojeću strategiju razvoja u uslovima epidemije. Naš projekat podizanja vidljivosti i otvaranja mogućnosti za donacije individualnih građana produžen je za gotovo pola godine, na primer, zbog neaktivnosti ostalih učesnika u projektu, posebno zakonski obaveznog posrednika u plaćanju. Ipak, CINS je aplicirao za sredstva kojima želi da razvije nove medijske proizvode (podkaste i TV emisije) i nadamo se da ćemo dobiti priliku da na taj način dođemo do novih korisnika. U isto vreme, kako su donacije postale manje, a administriranje projekata i finansija nisu pojednostavljeni, opterećenje na menadžmentu se povećalo za gotovo 50%. Ovo je otvorilo potrebu za uvođenjem bar još jedne osobe u rad menadžmenta, ali je prikupljanje sredstava postalo teže i nije izvesno da li ćemo u tome uspeti. Novinarski sektor takođe ima potrebu za pojačanjima, kao i finansijski. Sve će to zavisiti od dobijenih projekata, ali opterećenje kakvo je sada je neodrživo i rešenje mora da bude pronađeno. Verujemo da ćemo, kao i do sada, uspeti u tome.

Direktor CINS-a

Branko Čečen